

УПУТСТВО ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА ПОДРШКЕ ЖЕНСКОМ ПРЕДУЗЕТНИШТВУ КРОЗ ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ПОМОЋИ У 2014. ГОДИНИ

Програм реализује Национална агенција за регионални развој (у даљем тексту: Национална агенција) у сарадњи са акредитованим регионалним развојним агенцијама.

Циљ програма

Основни циљ програма је развој женског предузетништва кроз усклађивање пословања са захтевима међународних стандарда пословања, унапређивање пословних процеса, производа и услуга и јачање људских ресурса.

Сврха програма је пружање подршке микро, малим и средњим предузећима у којима учешће жена у власништву износи преко 25%, које истовремено и управљају пословањем, као и предузетницима чији је оснивач жена, кроз учешће у финансирању трошкова пружаоца услуга.

Циљна група

Право на коришћење бесповратних средстава имају правна лица категорисана као микро, мала и средња правна лица у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству, у којима учешће жене у власништву износи преко 25%, која истовремено и управља пословањем, као и предузетници чији је оснивач жена.

Услови за учешће у програму

Право на доделу средстава имају микро, мала и средња предузећа у власништву и управи жена, као и предузетници чији је оснивач жена, а који кумулативно испуњавају следеће услове:

- да је претежна делатност привредног субјекта производња или пружање услуга;
- да су у већинском домаћем приватном власништву и да су регистровани на територији Републике Србије;
- да учешће жене у власништву износи преко 25% и да жена истовремено управља пословањем привредног друштва, односно да је жена оснивач предузетничке радње;
- да су основани најкасније 31. маја 2012. године;
- да успешно послују претходне две године;
- да су у децембру 2013. године запошљавали минимум 2 лица на неодређено време;
- да су измирили обавезе по основу пореза и доприноса;

- да у овој години нису по истом основу користили подстицајна средства Националне агенције и других државних институција.

Средства се не могу користити за програме који се реализују у:

- војној и дуванској индустрији;
- трговини;
- примарној пољопривреди;
- финансијском сектору;
- организацији игара на срећу и лутрија.

Средства из Програма намењена су за суфинансирање трошкова пружаоца услуга за следеће активности:

- **уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда, сертификација, ресертификација) и обележавање производа „СЕ“ знаком односи се на:**
  - имплементацију различитих стандарда из области квалитета, заштите животне средине, безбедности хране и друго;
  - сертификацију и ресертификацију стандарда;
  - усаглашавање производа са захтевима знака квалитета.

Резултат ове активности подразумева следеће:

- израђена документација потребна за имплементацију стандарда или знака квалитета (документоване процедуре, упутства, записи, пословник о квалитету, документ политике квалитета,...) и имплементиран стандард;
- за сертификацију и ресертификацију: сертификат, атест или потврда овлашћене сертификационе куће.

- **побољшање постојећих и развој нових технолошких процеса** - подразумева вршење технолошких процеса на нов или унапређен начин

Резултат ове активности подразумева израђену техничко/технолошку документацију.

- **побољшање постојећих и развој нових производа/услуга се односи на:**
  - функционалне и квалитативне модификације постојећег производа/услуге;
  - развој новог производа/услуге и припрему производње нових производа, као и увођење нових унапређених услуга.

Резултат ове активности подразумева израђену техничку документацију за нови, односно побољшан постојећи производ/услугу.

- **тестирање нових производа**

Резултат ове активности подразумева следеће:

- издат сертификат или атест о извршеном тестирању производа.

- **израда и имплементација специјализованог софтвера**

Резултат ове активности подразумева следеће:

- израђен и имплементиран софтвер према специфичним потребама предузећа/предузетника.

Под израдом софтвера, у овом случају, не подразумевају се софтверски производи у широкој употреби (нпр. AutoCad, Fotoshop, Microsoft Office...) и оперативни системи.

- **нови дизајн производа и амбалаже односи се на израду:**

- идејног решења;
- пробног узорка нове амбалаже.

Резултат ове активности подразумева копију или нацрт новог решења и копију старог решења ако постоји на почетку пројекта.

- **електронска презентација предузећа**

- израда „web site“-а.

Резултат ове активности подразумева достављен извештај о спроведеним активностима израђен од стране пружаоца услуге.

- **едукација менаџмента и запослених кроз специјализоване обуке**

Резултат ове активности подразумева следеће:

- издат сертификат или диплома о успешно завршеној едукацији за сваког полазника од стране квалификованих предавача.

Заинтересовани привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава и то за само једну од понуђених активности.

За одабрану активност предузеће/предузетник ангажује стручног пружаоца услуга који је задужен за успешно спровођење предложеног пројекта. Пружаоци услуга не могу бити физичка лица, већ само правна лица и регистровани предузетници.

Правни оквир

Правни оквир реализације Програма представља закључење два уговора:

1. Закључен Уговор између одабраног предузећа/предузетника и пружаоца услуга;
2. Закључен Уговор између Националне агенције и одабраног предузећа/предузетника.

Одабрано предузеће/предузетник је у обавези да, пре дана закључивања Уговора са Националном агенцијом, закључи Уговор са изабраним пружаоцем услуга и да један примерак тог уговора достави Националној агенцији.

Поред тога, примењују се важећи прописи из области регионалног развоја, о државној помоћи, облигационим односима и општег управног поступка (поступак оцењивања, по приговору и др.).

Финансијски оквир

Укупна расположива средства за реализацију Програма износе **7.000.000,00** динара.

Средства се додељују микро, малим и средњим предузећима и предузетницима у складу са чл. 95. - 97. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013 и 97/2013), као државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ).

У складу са чланом 96. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, износ de minimis државне помоћи који се додељује кориснику не сме прећи 200.000 евра у динарској противвредности у трогодишњем фискалном периоду.

За реализацију дефинисаних активности средства се додељују у износу **од 50.000,00 до 300.000,00 динара.**

Национална агенција ће на основу уговора са предузећем/предузетником **рефундирати износ до 75% од укупног износа оправданих трошкова пројекта без ПДВ-а.** Средства ће бити рефундирана предузећу/предузетнику након завршетка пројекта и достављања доказа о завршеним активностима.

Временски оквир

Јавни позив ће бити расписан **6. јуна 2014.** године и трајаће до **11. јула 2014.** године.

Програмом се финансирају активности које су започете у 2014. години, а нису завршене до тренутка објављивања јавног позива. Сва плаћања у вези са реализацијом пројектних активности морају бити започета у 2014. години и не могу бити завршена до тренутка објављивања јавног позива. Активности за које су одобрена средства, као и сва плаћања у вези са реализацијом истих од стране корисника средстава, морају бити завршена до 25. новембра 2014. године.

Национална агенција ће писмено обавестити све учеснике о резултатима конкурса у року од 45 дана од дана затварања конкурса.

Крајњи рок за завршетак активности одобрених пројеката, као и реализацију плаћања у вези са извршеним активностима од стране корисника средстава, је **25. новембар 2014. године.**

Неопходна документација:

1. Попуњена, потписана и оверена пријава (Образац 1);
2. Уверење надлежне пореске управе да је подносилац захтева измирио све порезе и доприносе до датума објављивања јавног позива (уверење не сме бити издато пре 6. јуна 2014. године) - оригинал или оверена копија од стране надлежног органа;
3. За привредне субјекте који воде пословне књиге по систему **двојног књиговодства** - биланс стања, биланс успеха и статистички анекс за 2013. годину - копија Потврде о регистрацији редовног годишњег финансијског извештаја за 2013. годину; копија пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање на зараде/накнаде оверена од стране пореске управе за децембар месец 2012. и 2013. године (ПП ОД/ПП ОД-1 образац).

За привредне субјекте који воде пословне књиге по систему **простог књиговодства** – копија биланса успеха (образац БУ) оверен од стране пореске управе за 2012. и 2013. годину; копија пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање на зараде/накнаде оверена од стране пореске управе за децембар месец 2012. и 2013. године (ПП ОД/ПП ОД-1 образац).

За **паушално опорезиване обвезнике** – копија књиге о оствареном промету паушално опорезиваних обвезника пореза на приходе од самосталне делатности (образац КПО) потписана и оверена од стране овлашћеног лица за 2012. годину; копија пореске пријаве за коначно утврђивање пореза на приходе од самосталне делатности оверена од стране пореске управе за 2013. годину (образац ППДГ-1П); копија решења о паушалном опорезивању за 2013. годину; копија пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање на зараде/накнаде оверена од стране пореске управе за децембар месец 2012. и 2013. године (ПП ОД/ПП ОД-1 образац).

У случају промене правне форме/система вођења пословних књига привредног субјекта потребно је доставити финансијске извештаје у складу са обликом организовања/системом вођења пословних књига за 2012. и 2013. годину.

4. Потписана и оверена писмена изјава подносиоца захтева о прихватању услова за доделу средстава (Образац 2);
5. Потписана и оверена писмена изјава о додељеној државној помоћи мале вредности (*de minimis* државна помоћ) (Образац 3);
6. Понуда пружаоца услуга оверена и потписана од стране понуђача, која садржи јасно дефинисан обим активности, рок реализације и цену услуга изражену у динарима, са:
  - референцама консултантске куће и
  - биографијом ангажованих консултаната;

7. Уколико се конкурише за едукацију менаџмента и запослених кроз специјализоване обуке уз пријаву приложити и биографије запослених који ће похађати обуку (формално образовање запосленог, назив радног места, послове које обавља на радном месту и слично).

Национална агенција задржава право да, уколико је потребно, затражи додатну документацију од корисника, али само за комплетне захтеве.

Документација која се подноси након реализације активности:

1. Захтев за исплату (рефундацију) средстава (Образац 4);
2. Финансијски идентификациони лист који оверава пословна банка- (Образац 5);
3. Фактуре пружаоца услуге;
4. Изводи из пословне банке са назнаком извршеног плаћања;
5. Докази о завршеној активности.

Процедура спровођења Програма

Национална агенција за регионални развој креира Програм и дизајнира критеријуме, документацију и механизме за имплементацију.

1. Национална агенција расписује јавни позив за учешће у програму подршке и објављује оглас у најмање једном штампаном медију који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и на сајту Националне агенције. Јавни позив садржи информације о Програму: податке о висини средстава која се додељују, услове за подношење пријаве, као и адресе акредитованих регионалних развојних агенција.
2. Захтеви са пратећом документацијом подносе се у регионалне развојне агенције. Регионалне развојне агенције промовишу програм, пружају информације и стручну помоћ у припреми документација за учешће у јавном позиву и врше пријем захтева са пратећом документацијом које сукцесивно прослеђују Националној агенцији.
3. Директор Националне агенције доноси одлуку о формирању Радне групе и Комисије за оцењивање и избор захтева за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија). Комисија врши проверу и анализу припеле документације, коју оцењује и селекује према утврђеним критеријумима. Минимални број бодова који је неопходан како би се привредно друштво/предузетник квалификовало за доделу средстава је 70. У случају да расположиви буџет Програма не буде довољан за све подносиоце пријава који остваре квалификациони праг од 70 поена, средства ће се додељивати према ранг листи док се не утроше, а квалификациони праг ће се у складу са тим, померити навише. Захтеви привредних друштва/предузетника, који се не квалификују за доделу средстава због недовољног буџета Програма, биће стављени на резервну листу која ће се активирати ако се накнадно стекну одређени услови :
  - У случају да приликом потписивања уговора о додели средстава са Националном агенцијом неко од изабраних кандидата одустане;

- Уколико се обезбеде додатна средства за реализацију Програма;
- У случају да се расположиви буџет не расподели, кандидати са резервне листе, а према оствареном броју бодова, ће бити позвани да приступе потписивању уговора о додели средстава са Националном агенцијом

Комисија има право да на основу критеријума, броја пријава и укупно расположивих средстава додели кориснику износ средстава који је нижи од траженог. Критеријуми за оцењивање пријава су: значај предложене активности за развој предузећа/предузетника, успешност пословања предузећа/предузетника, број запослених, остварен раст индикатора пословања, број жена које су запослене у привредном субјекту на неодређено време у претходној години, искуство и расположиви ресурси пружаоца услуге и ниво развијености јединице локалне самоуправе у којој је предузеће/предузетник регистрован.

4. Национална агенција обавештава писменим путем учеснике о резултатима конкурса.
5. Национална агенција позива изабрана микро, мала и средња предузећа/предузетнике да приступе потписивању Уговора о коришћењу бесповратних средстава. Корисник средстава дужан је да, пре дана потписивања Уговора са Националном агенцијом, потпише Уговор са изабраним пружаоцем услуга и да један примерак тог уговора достави Националној агенцији. Уговор закључен са привредним субјектом и пружаоцем услуга мора бити у складу са понудом пружаоца услуга, достављеном при подношењу пријаве, у погледу предмета уговора, цене консултантске услуге, рокова реализације и осталих елемената понуде на основу којих је пројекат оцењен, без обзира на то да ли је Комисија одобрила максимални износ средстава или је он умањен. У случају да су наведени елементи промењени или је приложен уговор/план активности са другим реализатором активности од оног са којим је потписан предуговор, односно чија је понуда приложена приликом достављања захтева, Национална агенција неће потписати уговор са изабраним корисником средстава.
6. Изабрана микро, мала и средња предузећа/предузетници, по реализацији одобрених пројеката, достављају Националној агенцији извештај о реализованим активностима у складу са Уговором. Извештај мора да садржи: доказ о успешно завршеним активностима, правилно попуњене обрасце предвиђене Уговором, фактуру пружаоца услуге и извод из банке којим се доказује да је корисник средстава уплатио 100% вредности услуге пружаоцу услуга.
7. Национална агенција по извршеној анализи извештаја рефундира средства у складу са Уговором и задржава право да кориснику средстава који поднесе непотпун извештај или на било који други начин не испуни уговорне обавезе, не исплати средства предвиђена Уговором.

Оцењивање захтева

Одобравање средстава вршиће се на основу ранг листе која се утврђује према додељеном броју бодова од стране Комисије, а у складу са критеријумима утврђеним од стране Националне агенције.

Критеријуми за оцењивање пријава су:

1. значај предложене активности за развој предузећа/предузетника;
2. продуктивност у пословању;
3. број запослених у привредном субјекту;
4. остварен раст индикатора пословања;
5. број жена које су запослене у привредном субјекту на неодређено време у претходној години;
6. искуство и расположиви ресурси пружаоца услуга;
7. ниво развијености јединице локалне самоуправе у којој је привредни субјект регистрован.

Комисија има право да на основу критеријума, броја пријава и укупно расположивих средстава додели кориснику износ средстава који је нижи од траженог износа средстава.

Приговор

Учесници у поступку доделе средстава имају право приговора.

Приговор се подноси у року од осам дана од дана пријема обавештења о резултатима поднетог захтева и то Сектору за развој привредних друштава и предузетништва - Комисији.

Директор Националне агенције, узимајући у обзир извештај Комисије, као првостепеног органа, одлучује о приговору у року од 15 дана од дана пријема приговора.

Програм, упутство, правила за оцењивање, пријава и други пратећи обрасци доступни су на електронским странама Националне агенције за регионални развој, на адреси www.narr.gov.rs и у штампаном облику у акредитованим регионалним развојним агенцијама.

За детаљније информације можете се обратити Националној агенцији за регионални развој на бројеве телефона: 019/445-312, 011/2060-843 и 011/2060-870.